

Obsah

<i>Zoznam tabuliek</i>	xii
<i>Úvod</i>	xvi
<i>Poznámka</i>	xviii

Časť I: Princípy

1 Základy podpornej psychoterapie	3
Definícia a postavenie teórií a konceptov	3
Ciele podpornej psychoterapie	7
Dôkazy účinnosti	9
Poznámky k histórii podpornej psychoterapie	12
Literatúra	17
2 Podporný vzťah	23
Koncept podpory	23
Pracovné spojenectvo	27
Prenos	29
Riadený prenos	30
Psychotický prenos	32
Inštitucionálny prenos	33
Zvládnutie závislosti a pacientových nárokov	34
Protiprenos	34
Vyhasnutie	38
Literatúra	41
3 Zahájenie terapie	45
Výber pacientov pre podpornú psychoterapiu	45
Plánovanie liečby	51
Fázy terapie	53
Iniciálna fáza terapie	53
Prostredná fáza terapie	61
Ukončenie terapie a odovzdanie pacienta do ďalšej starostlivosti	62
Zmena spôsobu liečby	65
Literatúra	65
4 Princípy podporných techník:	
vysvetľujúce techniky	67
Spektrum vysvetľujúcich techník	67

Základné koncepty v podporných technikách	70
Testovanie reality	70
Obrany	71
Deformácie reality	74
Zvládavé správanie (Coping)	77
Uisťovanie a zvýšenie sebaúcty	77
Vysvetľujúce techniky	81
Komunikačné techniky	81
Konfrontácia	83
Vysvetľovanie, ujasňovanie a výklad (explanácia, klarifikácia, interpretácia)	86
Princípy podporných interpretácií	87
Rozmanité vysvetľujúce techniky	101
Literatúra	101
5 Princípy podporných techník:	
direktívne intervencie	105
Sugescia - jej dve poňatia	106
Rada a vedenie	107
Jasná inštrukcia	108
Stanovenie hraníc	109
Kontrola afektov a impulzov	114
Edukačná funkcia podpornej psychoterapie	115
Tréning sociálnych spôsobilostí	116
Pracovné zručnosti	117
Kognitívna rekonštrukcia a behaviorálne a experienciálne učenie	119
Modelovanie a identifikácia s terapeutom	124
Domáce úlohy	125
Odvrátenie pozornosti, náhrady a paradoxné intervencie	126
Posilnenie žiadúceho správania	127
Literatúra	128
6 Vedenie terapeutického sedenia	131
Určovanie obsahu	131
Rozvinutie vonkajších aktivít	131
Zacielenie na špecifické témy	132
Kľúčkovanie	134
Špeciálne podmienky a situácie	134
Dary terapeutovi a dary od terapeuta	135

Odhalenie „skrytých problémov“	137
Posudzovanie účinnosti intervencií	141
Vedenie sedenia a spätná väzba:	
Dialóg počas sedenia	142
Literatúra	147

Časť II: Použitie

7 Schizofrénia	151
Stratégia liečby	151
Prirodzený priebeh schizofrénie	152
Podporná psychoterapia u schizofrénie	153
Reálny vzťah	153
Dôrazy, kladené v individuálnych sedeniach	155
Na čo klásť dôraz mimo sedení	156
Reakcia na špeciálne symptómy	158
Halucinácie	159
Bludy	162
Vzťahovačné myšlienky	165
Popretie psychotickej epizódy	168
Depresia u schizofrénie	168
Integrácia medikácie do liečby	172
Význam zmien v medikácii	173
Zásady medikácie	174
Ťažkosti pri podpornej psychoterapii	178
Riziká pre pacienta	178
Protiprenos	178
Literatúra	181
8 Afektívne poruchy	185
Depresívne stavy	185
Základné techniky a akcenty v liečbe depresívnych stavov	194
Poskytnutie uistenia	194
Facilitujúca medikácia	195
Oslovenie pocitov viny	196
Vysporiadavanie sa so závislosťou	196
Zaoberanie sa stratami	196
Zaznamenanie zlepšenia	197

Práca s rodinou	197
Depresívny pacient v remisii	198
Dystýmne poruchy a dysforické stavy	199
Manické stavy	200
Manický pacient v remisii	205
Literatúra	208
9 Úzkostné poruchy	213
Liečba symptómov úzkosti	214
Špecifické úzkostné poruchy	216
Jednoduchá fóbia	216
Panická porucha a agorafóbia	219
Generalizovaná úzkostná porucha	222
Posttraumatická stresová porucha	224
Obsedantne-kompulzívna porucha(OCD)	226
Zhrnutie	227
Literatúra	228
10 Pacient s duálnou diagnózou	231
Abúzus omamných látok a chronické psychické ochorenia	232
Abúzus omamných látok a schizofrénia	234
Abúzus omamných látok a afektívne poruchy	238
Alkohol a úzkostné poruchy	240
Mentálna retardácia a psychiatrické ochorenia	242
Literatúra	243
11 Poruchy osobnosti	247
Dramatické, emocionálne a nestále osobnosti	249
Hraničná porucha osobnosti	249
Narcistická osobnosť	254
Histriónska osobnosť	256
Antisociálna osobnosť	263
Podivínske alebo excentrické osobnosti	265
Paranoidná osobnosť	265
Schizotypová osobnosť	268
Schizoidná osobnosť	269
Úzkostné osobnosti	270
Vyhýbavá osobnosť	271
Závislá osobnosť	272

Pasívne-agresívna osobnosť	274
Obsedantne-kompulzívna osobnosť	275
Literatúra	277
12 Zvládanie kríz	281
Dobre fungujúci pacient v kríze: princípy časovo limitovanej podpory v kríze	281
Kríza u pacienta v podpornej terapii: syndróm „akútny na chronickom“	287
Suicidalita	291
Ovdovenie	295
Literatúra	303
13 Somaticky chorý pacient	307
Všeobecné zásady podpory pri akútnych a chronických ochoreniach	308
Rozdiely medzi podpornou terapiou a psychiatrickou konzultáciou	308
Osobnostné typy a reakcie na ochorenie	310
Podporná terapia u život ohrozujúcich ochorení	316
HIV ochorenie	321
Štádiá ochorenia	322
Právne a etické záležitosti	326
Chronické somatické ochorenia	327
Literatúra	329
14 Pacient vyššieho veku	333
Dôsledky starnutia	333
Empatia, prenos a protiprenos	336
Prehľad a upevnenie životných skúseností	339
Adaptácie techník pre starších pacientov	340
Fázy psychoterapie starších pacientov	341
Literatúra	346

Časť III: Interakcie

15 Medikácia a compliance	351
Interakcia medzi medikáciou a terapiou	351
Compliance	356

Sociobehaviorálne stratégie	358
Technické stratégie	362
Nežiadúce účinky	365
Rozdelenie role terapeuta a lekára, ordinujúceho medikáciu medzi dve osoby	366
Literatúra	368
16 Rodinné záležitosti	371
Rozvinutie podporného vzťahu s rodinou	371
Štádiá liečby	375
Literatúra	381
17 Manažment prípadu a čo je za ním	383
Vnútorne kontakty	383
Selekcia pacientov s rizikom relapsu, zanedbania alebo sociálneho zrútenia	385
Zhodnotenie pacientových potrieb, jeho silných a slabých stránok	385
Plánovanie liečby, koordinácia, posudzovanie stavu a dopĺňanie nových informácií	385
Monitorovanie pacientovej účasti a pokroku	386
Obhajovanie pacienta pri zabezpečovaní potrebných služieb	387
Názorové rozdiely	387
Vonkajšie kontakty	392
Zabezpečovanie vonkajších služieb	392
Svojpomocné skupiny	394
Literatúra	395
18 Základné etické faktory v podpornej psychoterapii	397
Etické princípy	398
Päť povolujuúcich smerníc	402
Povolujuća smernica 1: Terapeutický vplyv sám o sebe nie je neetický	402
Povolujuća smernica 2: Špecifická rada nie je sama o sebe neetická	404
Povolujuća smernica 3: Hodnoty ovplyvňujú ciele liečby	405
Povolujuća smernica 4: Terapeutické ciele môžu odsunúť stranou momentálne	

priania pacienta	406
Povoľujúca smernica 5: Náhodné uspokojenia terapeuta nie sú vždy neetické	408
Päť obmedzujúcich smerníc	409
Obmedzujúca smernica 1: Pacientova autonómia musí byť maximalizovaná	409
Obmedzujúca smernica 2: Niektoré terapeutické ciele sú neprístupné	411
Obmedzujúca smernica 3: Pacienti majú právo odmietnuť liečbu	412
Obmedzujúca smernica 4: Potreba čestnosti v terapeutickom vzťahu môže odsunúť stranou bezprostredné ciele liečby	413
Obmedzujúca smernica 5: Aby sa terapeut mohol vyhnúť etickým pasciam, musí rozumieť sebe aj pacientovi	414
Literatúra	419